

Протокол

№

гр. София, 18.09.2023 г.

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26
състав**, в публично заседание на 18.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **3217** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното заседание се провежда посредством видеоконферентна връзка със Затвора – [населено място].

След спазване на разпоредбите на чл. 142, ал. 1 ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК, на именното повикване в 10:32 часа се явиха:

ИЩЕЦЪТ Д. О. И. – редовно уведомен чрез Началника на Затвора Враца се явява лично, осигурен за участие във видеоконферентната връзка.

НЕ СЕ ЯВЯВА процесуалният му представител – адв. Ю. – уведомен за датата и часа на настоящото заседание. В залата присъства АДВ. Г. Г., преупълномощен от адв. Ю., който представя пълномощно.

ИЩЕЦЪТ: Не възразявам да ме представлява адв. Г..

ОТВЕТНИКЪТ - ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“ – редовно уведомен, се представлява от ЮРК. Д., с пълномощно по делото.

СГП – редовно уведомена, представлява се от ПРОКУРОР К..

СВИДЕТЕЛИТЕ Ц. Г. Р. и К. Д. И. – се явяват лично, осигурени за участие в съдебното заседание чрез видеоконферентната връзка със Затвора Враца от началника на пенитенциарното заведение.

СТРАНИТЕ и ПРОКУРОРЪТ (поотделно): Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ счита, че не съществуват процесуални пречки за разглеждане на делото в днешното съдебно заседание, поради което

ОПРЕДЕЛИ:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

СНЕМА САМОЛИЧНОСТТА на свидетеля Ц. Р.:

Ц. Г. Р., на 62 години, българин, български гражданин, със средно образование, осъждан, към настоящия момент изтърпявам наказание „лишаване от свобода“ в размер на 14 (четирнадесет) години по присъда наложена ми от съд в Република А., от 15.07.2010 г. съм в Затвора – [населено място], осъден съм за убийство, не съм имал други съпроцесници по това дело. Присъдата ми не е призната от български съд, женен, без дела и родство с ищеца.

СЪДЪТ РАЗЯСНИ на свидетеля отговорността по чл. 290, ал. 1 НК.

СВИДЕТЕЛЯТ Р.: Разбрах това, което ми разясни съда. Ще говоря истината.

СЪДЪТ ПРИСТЪПВА към разпит на свидетеля.

НА ВЪПРОСИ НА АДВ. Г. свидетелят отговори така: По отношение на това какви са условията в Затвора – [населено място] в периода 2018 г. - 2023 г. и дали има дървеници и хлебарки и как тяхното присъствие се отразява на лишените от свобода искам да кажа, че тези насекоми не са само тук в този затвор, те са във всички затвори и се отразяват неблагоприятно не само на И., а и на всички затворници, включително и на администрацията на затвора. Нощно време ходят по тялото ти дървеници. Ако не си купуваш препарати сам, за да пръскаш, те те наядат целия. Аз знам, че Д. беше наяден по ръцете и по тялото, виждал съм го как изглежда след това.

НА ВЪПРОСИ НА СЪДА свидетелят отговори така: Не, не сме на един етаж с И., но те (дървениците и хлебарките) са на всеки етаж, в целия затвор. Даже говорителят на старшините го каза пред журналистите, че в затвора живеят дървеници, хлебарки и плъхове. Г. И. мисля, че се казва. Той е служител на затвора – [населено място]. Старшините казват, че и те са принудени да живеят при тези условия.

За третиране, ако ние не си купим нещо и не напръскаме, никой нищо не прави от администрацията. Преди време идваше някакъв човек месечно, един път пръскаше и това беше. Той, като напръскаше с тоя препарат и те (дървениците и хлебарките) като, че ли още по активно ни атакуват и започват да излизат и да хапят повече.

Сега са ни разрешили да си купуваме сами препарати и да си пръскаме в помещенията, но това ни го разрешиха преди един месец. Можем, ако искаме да си купуваме препарати, с които да си обезпаразитяваме сами, но това е само за който има пари.

Когато мен ме нахапаха дървеници ми се подухото и понеже лекарят не знаеше от какво се е получил този оток ми биха две инжекции и после още две, за да се оправя. Дават ни и хапчета против алергичните реакции. Мажем се и с оцет когато са ни нахапали, защото това помага.

НА ВЪПРОСИ НА АДВ. Г. свидетелят отговори така: На мен И. ми се е оплаквал, че не може да спи от дървениците. Става нощно време когато го нахапят и след това не може повече да спи. Показвал ми е как са го нахапали по ръцете. Оплаквал ми се е от

това. Показвал ми е местата по ръцете, по гърба, отпред по корема, по краката където са го хапали.

Д. обикновено хапят не толкова през деня, въпреки че мен са ме хапали и дневно време, когато съм заспивал, но най-вече нощно време след като се загасят светлините, хапят много активно.

Не знам И. дали е алергичен към ухапванията от дървеници, не сме разговаряли толкова дълбоко, но ми е показвал, че е бил нахапан по различни части на тялото си. Сега, дали е алергичен аз не знам, но знам, че е бил хапан.

Бил съм и в С. централен затвор (СЦЗ) в периода 2010 г. - 2011г., но тогава там нямаше дървеници. Аз само за затвора във Враца мога да кажа за дървениците.

ИЩЕЦЪТ: Нямам въпроси към свидетеля.

ЮРК. Д.: Нямам въпроси.

ПРОКУРОРЪТ: Нямам въпроси.

Съдът приключи разпита на свидетеля и освободи същия.

СВИДЕТЕЛЯТ К. Д. И. – осигурен за участието в съдебното заседание чрез видеоконферентната връзка от началника на Затвора – [населено място].

СНЕМА САМОЛИЧНОСТТА на свидетеля И.:

К. Д. И., на 42 години, българин български гражданин, със средно специално образование, осъждан, към настоящия момент изтърпявам наказание „лишаване от свобода“ в размер на 22 (двадесет и две) години, наложено ми е наказание „лишаване от свобода“ в размер на 17 (седемнадесет) години, но след кумулация наказанието е увеличено на 22 (двадесет и две) години.

От месец май 2021 г. съм в затвора – [населено място], а преди това - от 2008 г. до 2015 г. бях в СЦЗ – в корпуса на затвора, от 2015 г. до 2019 г. бях в затвора - Б. дол и от 2019 г. до 2021 г. - в затвора - П.. От затвора в П. ме преместиха тук. Местят ме по наказание.

Аз съм от С.. Преместиха ме от затвора в С. в затвора в Б. дол по наказание и там 4 (четири) години няхах нито едно наказание и след това, без видима причина ме преместиха в затвора – П., и после във Враца ме преместиха.

В затвора – Враца съм вече близо две години и половина. Моите родители и братята ми живеят в С..

Аз съм неженен. Нямам дела и родство с Д. И.. Познавам го от местата за лишаване от свобода където сме били заедно. Освен в затвора Враца, знам че преди това беше и в затвора в С., защото съм го виждал на карето, а тук, в затвора - Враца го виждам също при престоя на открито.

В Затвора С. не сме били заедно с И. в една група или пък в едно помещение. Аз съм бил в VII група, в XII и последно в I група докато бях в СЦЗ. Сега с И. се виждаме и сме заедно по време на „престой на открито“ в продължение на близо две години. Тази година – 2023 г. юли месец ни смениха графика за каре и вече не се виждаме, но иначе до месец юли бяхме заедно и се виждахме.

СЪДЪТ РАЗЯСНИ на свидетеля отговорността по чл. 290, ал. 1 НК.

СВИДЕТЕЛЯТ И.: Разбрах това, което ми разясни съда. Ще говоря истината.

СЪДЪТ ПРИСТЪПВА към разпит на свидетеля.

НА ВЪПРОСИ НА АДВ. Г. свидетелят отговори така: В СЦЗ има както дървеници, така и хлебарки, паяци и всякакви насекоми. Това не е само за СЦЗ, а във всички затвори. Както споменах аз съм бил в доста затвори. Навсякъде го има този проблем.

Случвало се е по време на престоя ни на открито в СЦЗ, И. да ми е споделял, че е ухапан от дървеници, че не може да спи нощно време заради тях. Имало е случаи когато видимо е имал обриви по гушата, по ръцете. Питал съм го от какво са тези обриви и той ми е казал, че са „от дървеници“. Беше напрегнат в тези моменти. Споделял ми е, че не може да спи нощно време от дървениците. Даже ми е казал, че дървеница му е влизала в ухото докато спи. Беше безсилен, неспокоен. Изпитваше безпокойство от тези неща.

Преместиха ме от СЦЗ в затвора Б. дол през месец октомври 2015 г.

Преди октомври месец 2015 г. с Д. И. сме се виждали по време на престоя на открито, докато съм бил в СЦЗ. Там са 4 - 5 броя карета, разделени сме само с една мрежа и можем да си говорим, да се видим, и да осъществим добър словесен и визуален контакт. Не сме били в една килия, но сме се виждали при престоя на открито всеки ден.

В абсолютно всички помещения на затвора - С. имаше дървеници и хлебарки. Има в абсолютно всички помещения, дори и в канцелариите на администрацията – при социалния инспектор, психолози – в абсолютно всички стаи в корпуса на затвора.

Положението в затвора – Враца, тук, според мен е трагично! Лично в моята килия имаше период - вечер отивах и намирах по 30 - 40 дървеници. Това е всекидневно! Убивал съм по 30 - 40 дървеници на ден. И. също ми се е оплаквал много пъти от дървениците в затвора - Враца. Ние всеки ден си говорим при престоя на открито и той ми се е оплаквал много пъти.

От 2021 г. досега И. ми се е оплаквал от това, че не може да спи и го хапят. Оплаква ми се откакто аз съм преместен тук в затвора Враца.

И не само М., но и други лишени от свобода се оплакват от този проблем, от дървениците и хлебарките. Тук М. го виждам по-често отколкото в СЦЗ, тук го виждам всеки ден и много пъти ми се е оплаквал от това, че пак е бил ухапан или не е могъл да спи заради дървеници и хлебарки.

АДВ. Г.: Нямам други въпроси към свидетеля.

НА ВЪПРОСИ НА СЪДА свидетелят отговори така: За третиране на помещенията с дезинфектанти, възложено от администрацията на затвора имаше някакви служители преди известно време, които минаваха на 2 - 3 месеца по един път, понякога и веднъж на месец - пръскат, но за мен това нямаше видим ефект. Аз за моята килия мога да кажа – минават, пръскат два тегела по 50 см. по средата на килията и си излизат, а дървениците и хлебарките са по ъглите на шкафовете, по вишките, по леглото. Молил съм ги да напръскат по-обстойно навсякъде – по ъглите, по вишките, но това пръскане не помага. Аз не знам - имам чувството, че с вода пръскат. Те и да пръскат, те (дървениците и хлебарките) излизат още повече и няма никакъв ефект.

Аз лично не знам да ни разрешават да си внасяме препарати, за да третираме помещенията, в които спим против дървеници и хлебарки. Сега, тук от 4 - 5 месеца никой не е минавал да пръска и чух, че чрез молба може да ти доставят някаква отрова, но това е от скоро, някъде от месец. Аз поне преди това не знаех да са

разрешавали на някой да си внася препарати за дезинфекция. Аз исках преди препарат, бяха ми казали за една отрова, че има ефект от нея, но не ми разрешиха да си внеса, защото е в течено състояние. Не допускат течни и прахообразни препарати, но сега тук, от един месец, тъй като проблемът е сериозен и много хора взеха да се оплакват от дървеници и хлебарки, от един месец вече ни разрешават да си купуваме препарати, но то става на лавката. Ако имаш пари – на лавката, пускаш молба и човек от администрацията ходи и купува, но това е от един месец. В спалното цяло лято никой не е минавал да пръска.

НА ВЪПРОСИ НА ЮРК. Д. свидетелят отговори така: Дали И. е подавал жалби до администрацията, ами, аз доколкото знам, е разговарял с отрядната, с медицинските лица. Оплаквам се е. Говоря за периода, в който сме заедно в затвора - Враца. Мисля, че е писал и писмени молби, не съм сигурен за писмените молби, но знам, че многократно се е оплаквал на отрядния и на служителите на затвора.

НА ВЪПРОСИ НА СЪДА свидетелят отговори така: Оплакването става писмено, може и устен сигнал да подадеш, може и писмено. Той ми е споменавал, че се е оплаквал на администрацията и те не вземат никакво отношение. Ние с него не сме в една килия, но с него сме си говорили многократно по тази тема. Както казах, в моята килия аз съм намирал по 30-40 дървеници на ден. Аз имам алергия и при всяко ухапване получавах страшни обриви, големи, зачервявания. Дори пиех антибиотици два-три месеца.

НА ВЪПРОСИ НА ЮРК. Д. свидетелят отговори така: Не съм сигурен дали И. е търсил/ползвал медицинска помощ във връзка с ухапванията от дървениците, но със сигурност мога да кажа, че е ходил в Медицинския център, за да се оплаква, че е ухапан и ми е казвал, че е разговарял с медицинските лица. Не знам каква медицинска помощ са му оказали медицинските лица по повод на тези му оплаквания.

ЮРК. Д.: Нямам повече въпроси.

ПРОКУРОРЪТ: Нямам въпроси.

НА ВЪПРОСИ НА АДВ. Г. свидетелят отговори така: Конкретно това с дървениците и хлебарките се отразяваше на И.. Нали обясних - той се чувстваше напрегнат, безсилен. Оплаквам ми се е, че по цели ноци не може да спи. Вика: „Легна да спя и я ми влезе хлебарка в ухото, я дървеница.“. Видимо се чувстваше напрегнат. Изпитваше безсилие, безпомощност. Неговото безсилие и безпомощност се дължеше на това, че администрацията не вземаше никакви мерки за тия насекоми, но това не е само за тук и в СЦЗ, а навсякъде. Аз съм бил в няколко затвора и навсякъде имаше такива насекоми – дървеници и хлебарки.

АДВ. Г.: Нямам други въпроси.

ИЩЕЦЪТ: Нямам въпроси.

ЮРК. Д.: Нямам въпроси.

ПРОКУРОРЪТ: Нямам въпроси.

Съдът приключи разпита на свидетеля и освободи същия.

ИЩЕЦЪТ (на въпрос на адв. Г.): В предходното съдебно заседание беше разпитан друг свидетел по отношение на пребиваването ми в СЦЗ. Той покрива този период. Аз

нямат какво друго да добавя и нямат други искания.

АДВ. Г.: Нямаме други доказателствени искания и няма да сочим други доказателства.

ИЩЕЦЪТ: Нямаме други доказателства и доказателствени искания.

ЮРК. Д. и ПРОКУРОРЪТ (поотделно): Нямаме доказателствени искания. Няма да сочим нови доказателства.

С оглед становищата на страните, съдът счита, че делото е изяснено от фактическа страна, поради което следва да бъде даден ход на устните състезания. Ето защо

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИКЛЮЧВА СЪДЕБНОТО ДИРЕНЕ.

ДАВА ХОД НА УСТНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ.

АДВ. Г.: Моля да постановите решение, с което изцяло да уважите предявените иски на доверителя ми Д. И. за периода от 02.08.2013 – 13.04.2018 г., в който е изтърпявал наказание „лишаване от свобода“ в СЦЗ, както и за периода от 14.04.2018 г. до 20.02.2023 г. за затвора – Враца, където е изтърпява наказание „лишаване от свобода“, за причинените му неимуществени вреди вследствие неосигуряването на нормални човешки условия за живот, непрекъснатите болки, страдания, неудобство и дискомфорт които изпитва вследствие на съжителството с различни видове насекоми като хлебарки, дървеници, паяци и др., които създават перманентна опасност за неговото здраве.

Тези условия, на които той е подложен не отговарят на изискванията на нормативните актове - както на вътрешните, така и на Европейската конвенция за защита правата на човека.

Считам, че като държава-членка на ЕС от 2007 г., Република България все още към настоящия момент не е изпълнила задължението си в местата за „лишаване от свобода“ да гарантира правото на живот и здраве, и на нормални човешки условия на лишени от свобода, поради което включително и доверителят ми Д. И. ежедневно търпи вреди, болки, страдания неудобство, дискомфорт и е подложен на едно нечовешко, нехуманно отношение и начин на живот.

С оглед събраните гласни и писмени доказателства, считам че исковите претенции са доказани както по основание, така и по размер и ви моля да ги уважите изцяло.

Представям списък на разноските, които моля да бъдат присъдени на доверителя ми.

ЮРК. Д.: Оспорвам така подадения иск от Д. О. И.. Поддържам изложените съображения в писмения отговор. При така изложената в исковата молба и установена от събраните по делото доказателства фактическа обстановка считам, че не са налице предпоставките на фактическия състав на обективната отговорност, предвидена в чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС, които дават основание да бъде ангажирана отговорността на ответника, а именно: незаконно действие и бездействие на затворническата администрация, съответно претърпени неимуществени вреди и причинно-следствена връзка между тях.

Не се потвърждава нито от доказателствата, нито от предоставените от наша страна писмени такива, с оглед справките, които са предоставени от СЦЗ или затвора във Враца, където ясно се вижда, че дезинсекция се извършва по утвърден план, със сключени договори с фирми, извършващи това нещо. Няма приложена медицинска документация, която да удостоверява, че лицето е търсило медицинска помощ за процесния период, който както ще видите в отговора, оспорваме продължителността на исковия период.

Това не се доказва и от свидетелските показания. Моля те да не се кредитират изцяло, особено по отношение на втория свидетел, който беше в разпитан в днешното съдебно заседание, тъй като е силно заинтересован от изхода на делото. Той има множество дела с ГД „ИН“- МП и смятам, че твърденията му са провокирани именно от това.

В тази връзка, ви моля да отхвърлите предявения иск като неоснователен и недоказан.

С оглед изхода на делото, моля, на основание чл. 78, ал. 8 ГПК да присъдите юрисконсултско възнаграждение в полза на ГД „ИН“.

АДВ. Г. (реплика): Моля ви да вземете предвид, че не е релевантен въпроса какви мерки са били предприети от страна на затвора, а какъв е бил резултатът от тези мерки. В този смисъл, показанията на свидетелите категорично потвърдиха обстоятелството, че независимо от спорадичните пръскания за дезинфекция и за предотвратяване на хлебарките и другите вредители като дървеници, резултат от тези пръскания не е имало. Нещо повече - през по-голямата част от престоя на доверителя ми не е била налице и фактическа възможност - разрешение той сам да си вкара дезинфектанти и други продукти, с които той сам да може третира тези вредители и по този начин тези мерки, които се твърди, че са предприети от затворническата администрация са напълно безрезултатни и те не трябва да бъдат преценявани като обстоятелство, което би могло да намали отговорността или още повече да ограничи по някакъв начин размера на претърпените вреди.

ПРОКУРОРЪТ: Считам, че в случая не бяха доказани нито конкретните действия или бездействия, за които ищецът твърди, че са неправомерни, нито какви са били и още по-малко, че в следствие на точно тези действия или бездействия на затворническата администрация е настъпил твърденият в исковата молба вредоносен резултат, тоест, дори и да се приеме, че ищецът търпи неимуществени вреди от такъв характер за какъвто се споменава в исковата молба, те не са в пряка причинна връзка с бездействия и/или неправомерни действия на администрацията.

Все пак, ако приемете, че искът е доказан по основание в някаква степен, обърнете внимание на претендиращия размер, тъй като размерите на подобни уважени иски в съдебната практика не отговарят на претендиращия размер в настоящото производство. Заявената претенция е прекомерно висока съобразно практиката на съда.

АДВ. Г. (реплика): Моля да вземете предвид, че ЕСПЧ постанови решение, с което установи минималните стандарти за обезщетяване на такъв тип вреди,

за един ден престой в затвора и при постановяване на решението ви моля да се съобразите с него.

ИЩЕЦЪТ: Нямам какво да добавя към казаното от процесуалния си представител.

СЪДЪТ ОБЯВИ, ЧЕ ЩЕ СЕ ПРОИЗНЕСЕ С РЕШЕНИЕ В СРОК!

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 11:20 часа.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: